

Тетяна Кардиналовська

Невідступне минуле

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

**ІНСТИТУТ ЛІТЕРАТУРИ ІМ. Т. Г.ШЕВЧЕНКА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

**МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА ТА ГРОМАДСЬКОГО ДІЯЧА
СЕРГІЯ ВОЛОДИМИРОВИЧА ПИЛИПЕНКА
У МУЗЕЙНОМУ КОМПЛЕКСІ ХАРКІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ІМ. АКАДЕМІКА АРХІТЕКТУРИ А. М. БЄКЕТОВА**

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМ. В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ ЛІТЕРАТУРИ УКРАЇНИ

**ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІСТОРИЧНИЙ АРХІВ УКРАЇНИ,
М.КИЇВ (ЦДІАК УКРАЇНИ)**

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ М. КИЄВА (ДАК)

**ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ-МУЗЕЙ ЛІТЕРАТУРИ
І МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ (ЦДАМЛМ УКРАЇНИ)**

МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ДІЛОВОГО
ТА КУЛЬТУРНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА «УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ»**

ВИДАВНИЦТВО «КИЇВ – ПАРИЖ – ДАКАР»

УДК 821.161.2'06(73)-92
ББК 84(7Спо=Укр)6-442
К21

Кардиналовська Т. М.

Невідступне минуле. З продовженням, написаним доньками Тетяни Асею і Мірталю **Від темряви до світла** / Редактори-упорядники Ася Гумецька, Міртала Пилипенко / — К.: Київ — Париж — Дакар, 2017. - 384 с.: іл.

ISBN 978-966-97236-3-5

Долю авторів цієї книги — Тетяни і її доньок Асі і Міртали - можна представити як єдину історію трьох жінок, які пройшли складний і цікавий шлях «від темряви до світла». Народившись в Україні, вони пережили сталінські репресії, фізичну небезпеку і труднощі Другої Світової Війни під німецькою окупацією і на примусовій праці в Німеччині. Уціліли під час втечи з табору, мандрування, і загрози репатріації і, нарешті, по закінченні війни, знайшли притулок в біженських таборах Італії.

Друга частина їхньої спільної долі — переїзд до США. Початок метаморфози від переслідувань та обмежень життя до вільного творчого процесу реалізації свого власного, індивідуального потенціалу. Тетяна і Ася стали викладачами в університетах, Міртала мистцем. — Дійсно, шлях від темряви до світла.

Видання адресоване широкому загалу читачів, особливо молодому поколінню українців, які дізнаються про історію своєї країни завдяки і цій книзі.

Редактори-упорядники та видавництво висловлюють щиру вдячність всім учасникам, які сприяли здійсненню цього видання.

В оформленні видання (обкладинка, розділи) використані репродукції мистецьких творів Міртали Пилипенко.

Будь-яке копіювання матеріалів цього видання (текстів, фото та ін.) можливе виключно за письмової згоди редакторів-упорядників та видавництва згідно міжнародних законів про охорону авторського права.

© Тетяна Кардиналовська, 2017

© Ася Гумецька, 2017

© Міртала Пилипенко, 2017

© Видавництво «Київ — Париж — Дакар», 2017

© Костянтин Петренко, обкладинка, макет, 2017

ISBN 978-966-97236-3-5

Тетяна Кардиналовська

Невідступне минуле

З ПРОДОВЖЕННЯМ,
написаним доньками Тетяни
Асею і Міргалою

Від темряви до світла

Київ - 2017

ЗМІСТ

ВІД ВИДАВНИЦТВА	5
Коли не замикається коло життя — Микола Жулинський.....	6
Передмова — Юрій Луцький	16

НЕВІДСТУПНЕ МИНУЛЕ

Вступ — Тетяна Кардиналовська	22
НЕВІДСТУПНЕ МИНУЛЕ	26
Київ.....	26
Сибір, Омськ.....	46
Слобода Павловська, під Москвою.....	51
Москва.....	56
Кавказ, Темір-Хан-Шура.....	59
Київ.....	72
Москва.....	102
Україна.....	107
Харків.....	138
Калінін.....	212
Епілог.....	216

ПРОДОВЖЕННЯ —

Ася Гумецька і Міртала Пилипенко..... 221

Вступ..... 222

Відновлення пам'яті..... 226

Батько..... 231

**НЕОПУБЛІКОВАНІ СТОРІНКИ
СПОГАДІВ Т.КАРДИНАЛОВСЬКОЇ -**

Тетяна Кардиналовська..... 234

Калінін. 1934-49..... 236

ПРОДОВЖЕННЯ ЖИТТЄПISУ —

Ася і Міртала..... 240

Вінниця. 1939-43..... 246

Австрія. 1943-45..... 254

Італія. 1945-47..... 266

Англія. 1947-48..... 272

Америка. Від темряви до світла..... 276

Портрет мами.

Здібність любити, думати, воліти, діяти.

З її листів до Асі..... 287

Спогад про Тетяну Кардиналовську —

Роксолана Кардиналовська, *племінниця.....* 291

ОПОВІДАННЯ —

Тетяна Кардиналовська.....	296
Втрачена радість.....	297
Весільна подорож.....	313
Помилка.....	318
Загибель щасливого міста.....	327
Сонця!.....	336